

РОЗДІЛ XVI. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

УДК 378.456:56/712

Євген Антоник

Мукачівський державний університет

ORCID ID 0009-0008-0474-4329

DOI 10.24139/2312-5993/2024.04/539-548

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ЕКОНОМІКИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СТРУКТУРНИХ СКЛАДНИКІВ ФЕНОМЕНУ

У статті проаналізовано сутність готовності майбутніх бакалаврів з економіки до використання ІКТ у професійній діяльності. Виявлено, що сучасному соціуму потрібен бакалавр з економіки, котрий володіє широким спектром професійних здатностей. Під впливом процесу інформатизації складається нова ситуація у суспільстві й система освіти вимагає підготовки майбутнього бакалавра з економіки, здатного працювати в умовах, що змінилися. Професійна діяльність економіста передбачає необхідність не тільки володіти високим рівнем професійної компетентності, а й творчо підходити до вирішення різних ситуацій, організовувати свою діяльність на інноваційній основі. Здійснено припущення, що формування досліджуваного феномену буде ефективним якщо, передбачатиме: безперервний інформаційно-методичний супровід; систематичні консультації викладачів ЗВО щодо освоєння майбутніми бакалаврами з економіки різних засобів ІКТ, інформаційних систем, мережесервісів; створення технічно-насиченого предметного середовища навчання; організацію тьюторської підтримки в ЗВО; залучення студентів (майбутніх економістів) у роботу мережесервісів, участь у мережесервісах, конкурсах; узагальнення передового педагогічного досвіду щодо використання ІКТ; створення системи ресурсного забезпечення.

Ключові слова: професійна освіта, цифровізація, майбутні бакалаври з економіки, професійна підготовка, інформаційно-комунікаційні технології, готовність, студенти.

Постановка проблеми. Зміна потреб соціуму у висококваліфікованих бакалаврів з економіки вимагає змін у підходах до їхньої професійної підготовки в ЗВО. Нині необхідний пошук адекватних умов забезпечення ефективності підготовки таких кадрів, котрі повинні вміло реалізувати професійні функції в умовах цифровізації освіти, економіки і суспільства загалом. Головною метою економічної освіти є підготовка фахівців, що володіють високим рівнем вмінь й навичок працювати в сучасних умовах інформатизації професійної діяльності.

Під впливом процесу інформатизації складається нова ситуація у суспільстві й система освіти вимагає підготовки майбутнього бакалавра з економіки, здатного працювати в умовах, що змінилися. Професійна

діяльність економіста передбачає необхідність не тільки володіти високим рівнем професійної компетентності, а й творчо підходити до вирішення різних ситуацій, організовувати свою діяльність на інноваційній основі. Інформатизація вищої економічної освіти розглядається в сучасному полі педагогічної науки часто в контексті використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) як засобу навчання. Відповідно, формування готовності майбутніх бакалаврів з економіки до використання ІКТ є одним із ключових завдань сучасної професійної підготовки. Підготовка таких фахівців передбачає не лише набуття технічних навичок роботи з інформаційними системами, але й формування компетентностей, що забезпечують ефективне інтегрування цифрових технологій у професійну діяльність. З огляду на це припускали, що готовність до використання ІКТ в професійній діяльності є однією з пріоритетних складових професійної компетентності майбутніх бакалаврів з економіки. Однак, незважаючи на значну увагу до проблеми впровадження ІКТ в освіту, досі існує невизначеність у розумінні структури готовності до їхнього використання, що ускладнює розроблення цілеспрямованих педагогічних технологій і методик підготовки.

Аналіз актуальних досліджень. Зміна орієнтирів вищої освіти та нові вимоги щодо її результатів спрямовують дослідників до розробки теоретико-методичних підходів до підготовки майбутніх фахівців економічної галузі (Корніак, 2020), здатних працювати в оновлених вимогах цифрового суспільства (Sinambela, Mardikaningsih, Arifin & Ayu, 2020). Йдеться про розроблення підвалин застосування інформаційно-комунікаційних технологій (Skakovska & Kotyk, 2020) в процесі підготовки фахівців професійної освіти (Горбатюк, Замора, Рутило, Сіткар & Бугера, 2023), окреслення сутності явища цифровізації як умови розвитку системи освіти (Гуралюк, 2021), систематизацію сучасних освітніх трендів в умовах розвитку цифрового суспільства (Струтинська & Умрик, 2020), формування концептуальних засад цифрової трансформації освіти та науки України (Новікова, Антонюк, Ляшенко, Азьмук, Остафійчук, Шамілева, Панькова & Новак).

Розширення можливостей інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу застосовувати їхній функціонал в професійній підготовці фахівців-економістів (Капітан, 2023; Осадчий, 2018 та ін.). Зокрема ведемо мову про хмарні технології у професійній підготовці майбутніх економістів (Дюлічева, 2014), конкретизацію принципів

забезпечення якості професійної підготовки майбутніх економістів засобами інформаційно-комунікаційних технологій (максимова, 2014). Для збагачення відомостей про підготовку конкурентоспроможних бакалаврів з економіки здійснено дослідження досвіду навчання студентів цієї спеціальності в ЗВО Німеччини (Дзюба, 2015), Польщі (Загородня, 2020). Проте й досі питання підготовки майбутніх бакалаврів з економіки до використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності не втрачає актуальності. Тим більш, що не досліджено складники готовності до такої діяльності.

З огляду на це **метою статті** визначено аналіз структури готовності майбутніх бакалаврів з економіки до використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності як педагогічного феномену.

Методи дослідження. Дослідження ґрунтується на використанні теоретичного аналізу праць з метою вивчення розробленості проблеми та методу дискурсивної рефлексії з метою побудови теоретичних формулювань практичних рекомендацій на основі наявного досвіду.

Виклад основного матеріалу. Застосування ІКТ у професійній діяльності бакалавра з економіки відкриває не тільки широкий простір для фахової творчості, розширює його можливості під час розв'язання професійних завдань, а й висуває якісно нові вимоги до підготовки студентів. Йдеться про забезпечення в освітньому процесі необхідних умов для формування готовності до використання ІКТ в майбутній роботі. Досягнення цього завдання вимагає виокремлення структурних складників анонсованого феномену. Розглянемо детальніше авторський погляд на елементи готовності майбутніх бакалаврів з економіки до використання ІКТ в професійній діяльності. Підкреслимо, що окреслення ключових складників здійснювалось з опорою на той факт, що бакалаври з економіки можуть здійснювати викладацьку діяльність в закладах професійно-технічної освіти.

За допомогою ІКТ в актуальних умовах розвитку суспільства відбувається формування найціннішого капіталу – людських ресурсів. У цих умовах якість передвищої освіти залежить не тільки від розвитку технологічної бази, а й від компетентності бакалаврів з економіки, діяльність яких має забезпечувати підготовку студентів до життя в інформаційному суспільстві.

В межах дослідження готовність до використання ІКТ в професійній діяльності розуміли не лише комплекс знань, вмінь,

навичок реалізувати потенціал згаданих технологій, але й особистісно-діяльнісні характеристики бакалаврів з економіки, підготовлених до вмотивованого використання різноманітних комп'ютерних засобів і технологій у своїй професійній діяльності. Стрімка інформатизація та цифровізація освіти активізує постановку питань оновлення структури такої готовності у контексті їхньої здатності ефективно використовувати засоби ІКТ як інструменти сучасної освітньої діяльності студентів закладів передвищої освіти.

Найважливішою складовою готовності майбутніх бакалаврів з економіки до використання ІКТ технологій у професійній діяльності є *вмотивоване бажання* взаємодіяти зі студентами закладів професійно-технічної освіти й колегами в мережі, щоб розробляти нові способи викладання та навчання, які можна застосувати будь-де, будь-коли, з будь-якого пристрою. Вивчаючи специфіку підготовки майбутніх економістів, А. Загородня вказує, що ефективними формами розвитку вмінь працювати з ІКТ є різноманітні освітні вебінари, форуми, дистанційні майстер-класи тощо (Загородня, 2020). Вони створюють в освітньому процесі ЗВО додаткові умови для оволодіння технологіями онлайн взаємодії, які згодом можуть бути використані в роботі зі студентами. Значущим складником готовності майбутніх бакалаврів з економіки до застосування ІКТ є *сформована мотивація* до інноватизації професійної педагогічної діяльності.

Дослідники, які вивчають формування та розвиток готовності до компетентного інтергування ІКТ в професійну діяльність, відводять особливу роль електронному інформаційному освітньому середовищу педагогічного університету (Капітан, 2023; Струтинська & Умрик, 2020 та ін.). Це середовище слугує платформою для оволодіння майбутніми бакалаврами дидактичними та методичними засобами навчання на базі ІКТ, які вони зможуть застосовувати у своїй майбутній педагогічній діяльності.

Успішний розвиток ІКТ-компетентності майбутніх бакалаврів з економіки, переконана Л. Максимова, можливий на основі наповнення освітнього процесу елементами педагогічної діяльності студентів та організації співробітництва педагогічного вишу і закладів професійно-технічної освіти. Підготовка студентів у таких спеціально створених умовах передбачає їхню участь у розробленні та реалізації ІКТ у співпраці з практикуючими викладачами. Ведучи мову далі, авторка відводить чільне місце *загальнопедагогічним і спеціальним*

знанням у структурі готовності майбутніх бакалаврів з економіки до використання ІКТ. До спеціальних знань доцільно віднести такі:

- знання концептуальних засади комп'ютерно-опосередкованої комунікації в системі професійно-технічної освіти;
- знання функціональних можливостей спеціалізованих програм та систем, що забезпечують віддалений зв'язок в онлайн та офлайн режимах;
- розвинена обізнаність про прийоми вибору ефективних засобів комп'ютерної комунікації з метою вирішення різноманітних педагогічних завдань в системі професійно-технічної освіти;
- знання специфіки взаємодії у команді з учасниками освітнього процесу в електронному інформаційно-освітньому середовищі;
- розвинені знання про функції електронного інформаційно-освітнього середовища для організації взаємодії учасників навчального процесу;
- знання особливостей створення електронних ресурсів при взаємодії та командній роботі в електронному інформаційно-освітньому середовищі;
- володіння інформацією про різні види комп'ютерної підтримки проектної, науково-дослідної діяльності здобувачів професійно-технічної освіти та ін.

Ведучи мову далі, зазначимо, що цілеспрямоване навчання майбутніх бакалаврів з економіки застосовувати ІКТ повинно відбивати не лише теоретичну, але й практичну підготовку. Її результатом повинні стати розвинені *вміння реалізувати на практиці потенціал ІКТ для вдосконалення освітнього процесу в закладах професійно-технічної освіти*. Тому в ЗВО майбутні бакалаври-економісти повинні практикуватись проектувати освітній процес в умовах застосування ІКТ. Значний праксеологічний фундамент в цьому плані дає педагогічна практика.

Адже формування готовності застосовувати ІКТ на вузівському етапі навчання забезпечує необхідний кожному студенту мінімальний рівень оволодіння способами інформаційної діяльності та інформаційної взаємодії за допомогою ІКТ. Головним компонентом особистості майбутнього бакалавра з економіки, що формується у процесі навчання, є *досвід впровадження ІКТ в практичну викладацьку діяльність*. Такий досвід, у контексті інформатизації освіти, повною мірою буде отриманий майбутніми бакалаврами під

час практичної роботи в закладах професійно-технічної освіти в умовах комплексного використання ІКТ в освітньому процесі. У процесі роботи студенти актуалізують отримані в університеті знання, при цьому досліджувана готовність набуває властивостей мобільності, оперативності, адаптивності. До переліку значущих вмінь, що доповнюють матрицю анонсованої готовності належать: вміння використовувати ІКТ для організації обговорення результатів навчання з метою корекції освітньої успішності здобувачів передвищої освіти; вміння реалізувати способи аналізу та критичної оцінки різних інструментів ІКТ; вміння застосовувати сучасні засоби ІКТ для підтримки продуктивної співпраці здобувачів під час їхньої навчальної, самостійної, творчої, дослідницької діяльності на заняттях.

Вивчивши специфіку професійної діяльності бакалаврів з економіки в закладах професійно-технічної освіти, припускали, що вирішенню професійних завдань в сфері освітньої діяльності сприятимуть такі здатності:

- вміння використовувати засоби інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності;
- вміння знаходити, передавати та продукувати навчальну інформацію з використанням засобів ІКТ;
- рівень активності використання засобів інформаційно-комунікаційного освітнього середовища;
- вміння ефективно розв'язувати власні навчально-освітні завдання з використанням засобів інформаційно-комунікаційних технологій, які вважаються більш продуктивним педагогічним інструментарієм, що відповідає сучасному інформаційному суспільству;
- готовність студентів до освоєння нових програмних засобів у зв'язку з безперервним процесом їхньої модернізації та оновлення;
- здатність створення та ведення бази даних навчально-методичних матеріалів;
- знання різних видів електронних освітніх ресурсів (ЕОР), призначених для економістів;
- здатність освоювати нові програмні продукти, пристосовувати їхні функції до розв'язання професійних завдань;
- здатність оцінити якість і репрезентативність програмного продукту.

Готовність майбутніх бакалаврів з економіки до застосування ІКТ орієнтує на практичне використання інформаційних та комунікаційних

технологій у своїй професійній діяльності та не зводиться лише до оволодіння компонентами комп'ютерної грамотності. Натомість важливим складником такої готовності є *вміння рефлексувати результати* власної інноваційної діяльності в напрямі втілення потенціалу ІКТ в освітній процес закладів передвищої освіти. Тобто майбутні бакалаври з економіки повинні вміти давати оцінку власним знанням, практичним навичкам, оцінювати та обґрунтовувати вибір оптимального алгоритму дій у процесі вирішення поставленого професійного завдання.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.

Сучасне суспільство вимагає від бакалавра з економіки володіння широким спектром професійних здатностей. Однією з яких є готовність до використання ІКТ в професійній діяльності. Як педагогічний феномен її доцільно роздробити на окремі складники, щоб пояснити сутність та багатогранність її структури. Аналіз наукової літератури дав змогу підсумувати, що ключовими складниками досліджуваної готовності є: мотивація студентів до інноватизації професійної викладацької діяльності в закладах професійно-технічної освіти засобами ІКТ; розвинені занальнопедагогічні та спеціальні знання щодо особливостей інтегрування ІКТ в професійну діяльність; вміння й досвід впровадження ІКТ для підтримки продуктивної співпраці здобувачів під час їхньої навчальної, самостійної, творчої, дослідницької діяльності на заняттях; рефлексія власної діяльності щодо реалізації потенціалу ІКТ у викладацькій роботі. Формування досліджуваного феномену, припускаємо, повинно опиратись на необхідний безперервний інформаційно-методичний супровід; систематичні консультації викладачів ЗВО щодо освоєння майбутніми бакалаврами з економіки різних засобів ІКТ, інформаційних систем, мережевих сервісів; створення технічно-насиченого предметного середовища навчання; організацію тьюторської підтримки в ЗВО; залучення студентів (майбутніх економістів) у роботу мережевих спільнот, участь у мережевих проєктах, конкурсах; узагальнення передового педагогічного досвіду щодо використання ІКТ; створення системи ресурсного забезпечення.

ЛІТЕРАТУРА

Горбатюк, Р., Замора, Я., Рутило, М., Сіткар, С., & Бугера, Н. (2023). Застосування інформаційно-комунікаційних технологій в процесі підготовки фахівців професійної освіти. *Молодь і ринок*, (2/210), 72–77. Horbatiuk, R., Zamora, Ya., Rutyllo, M., Sitkar, S., & Bugera, N. (2023). Application of Information and

- Communication Technologies in the Process of Training Vocational Education Specialists. *Youth and Market*, (2/210), 72–77.
- Гуралюк, А. Г. (2021). Цифровізація як умова розвитку системи освіти. *Тенденція розвитку вищої освіти. Серія: Педагогічні науки*, (13(169)), 3–8. Guralyuk, A. H. (2021). Digitalization as a Condition for the Development of the Education System. *Trends in Higher Education Development. Series: Pedagogical Sciences*, (13(169)), 3–8.
- Дзюба, Г. І. (2015). Професійна підготовка майбутніх економістів в Україні і Німеччині: загальні тенденції і відмінності. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія*, (220), 20–26. Dzyuba, H. I. (2015). Professional Training of Future Economists in Ukraine and Germany: General Trends and Differences. *Scientific Bulletin of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series: Pedagogy, Psychology, Philosophy*, (220), 20–26.
- Дюлічева, Ю. Ю. (2014). Хмарні технології у професійній підготовці майбутніх економістів. *Інформаційні технології в освіті*, (18), 71–79. Dyulichева, Yu. Yu. (2014). Cloud Technologies in the Professional Training of Future Economists. *Information Technologies in Education*, (18), 71–79.
- Загородня, А. А. (2020). *Професійна підготовка фахівців економічної галузі у закладах вищої освіти Республіки Польща та України*: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Київський університет імені Бориса Грінченка. 40 с. Zahorodnya, A. A. (2020). *Professional Training of Specialists in the Economic Field in Higher Education Institutions of the Republic of Poland and Ukraine*: Abstract of Doctoral Dissertation in Pedagogical Sciences: 13.00.04. Borys Grinchenko Kyiv University. 40 p.
- Капітан, Т. А. (2023). До питання формування готовності майбутніх фахівців з інформаційних технологій до професійної діяльності. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (211), 145–150. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-211-145-150> Kapitan, T. A. (2023). On the Issue of Forming the Readiness of Future IT Specialists for Professional Activity. *Scientific Notes. Series: Pedagogical Sciences*, (211), 145–150. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-211-145-150>
- Максимова, Л. П. (2014). Принципи забезпечення якості професійної підготовки майбутніх економістів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Інженерні та освітні технології в електротехнічних і комп'ютерних системах*, (4), 42–47. Maksymova, L. P. (2014). Principles of Ensuring Quality of Professional Training of Future Economists by Means of Information and Communication Technologies. *Engineering and Educational Technologies in Electrical Engineering and Computer Systems*, (4), 42–47.
- Осадчий, В. В. (2018). Аналіз досвіду застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці майбутніх економістів в Україні. *Professional education: methodology, theory and technologies*, 8, 151–166. Osadchy, V. V. (2018). Analysis of Experience in Applying Information and Communication Technologies in the Professional Training of Future Economists in Ukraine. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*, 8, 151–166.
- Струтинська, О. В., & Умрик, М. А. (2020). Сучасні освітні тренди в умовах розвитку цифрового суспільства. *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*, (26), 201–205. Strutynska, O. V., & Umryk, M. A. (2020). Modern Educational

Trends in the Context of Digital Society Development. *Information and Communication Technologies in Education*, (26), 201–205.

- Новікова, О. Ф., Антонюк, В. П., Ляшенко, В. І., Азьмук, Н. А., Остафійчук, Я. В., Шамілева, Л. Л., Панькова, О. В., Новак, І. М., Шастун, А. Д., & Касперович, О. Ю. (2021). Формування концептуальних засад цифрової трансформації освіти та науки України. *Вісник економічної науки України*, (1(40)), 190–198. Novikova, O. F., Antonyuk, V. P., Lyashenko, V. I., Azmyuk, N. A., Ostafiichuk, Ya. V., Shamileva, L. L., Pankova, O. V., Novak, I. M., Shastun, A. D., & Kasperovich, O. Yu. (2021). Formation of Conceptual Foundations for Digital Transformation of Education and Science in Ukraine. *Bulletin of Economic Science of Ukraine*, (1(40)), 190–198.
- Корніак, К. (2020). Структурно-функціональна модель формування управлінської компетентності майбутніх економістів у процесі фахової підготовки. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, 1(46), 54–58. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2020.46.54-58> Kopniak, K. (2020). Structural-Functional Model of Formation of Managerial Competence of Future Economists in the Process of Professional Training. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 1(46), 54–58. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2020.46.54-58>
- Sinambela, E. A., Mardikaningsih, R., Arifin, S., & Ayu, H. D. (2020). Development of Self Competence and Supervision to Achieve Professionalism. *Journal of Islamic Economics Perspectives*, 1(2). <https://doi.org/10.35719/jiep.v1i2.13>
- Skakovska, S., & Kotyk, O. (2020). Features of the professional competence formation of future financiers in the university. *Economic Sciences*, 4(9). <https://doi.org/10.31713/ve4202031>

SUMMARY

Antonyk Yevhen. Forming the readiness of future bachelors in economics to use information and communication technologies in their professional activities: to the question of defining the structural components of the phenomenon.

The article analyzes the essence of the readiness of future bachelors in economics to use ICT in professional activities. It was found that modern society needs a bachelor in economics who has a wide range of professional skills. Under the influence of the informatization process, a new situation is developing in society and the education system requires the training of a future bachelor in economics who is able to work in changed conditions. The professional activity of an economist involves the need not only to have a high level of professional competence, but also to creatively approach the solution of various situations, to organize their activities on an innovative basis. The use of ICT in the professional activities of a bachelor of economics opens up not only a wide space for professional creativity, expands his opportunities when solving professional tasks, but also puts forward qualitatively new requirements for the training of students. It is about providing the necessary conditions in the educational process for the formation of readiness to use ICT in future work. Achieving this task requires identifying the structural components of the announced phenomenon. Let's consider in more detail the author's view on the elements of readiness of future bachelors in economics to use ICT in professional activities. We emphasize that the outline of the key components was carried out based on the fact that bachelors in economics can carry out teaching activities in vocational and technical education institutions. As a pedagogical phenomenon, the readiness of future bachelors in economics to use ICT in professional activities should be

divided into separate components in order to explain the essence and multifaceted nature of its structure. The analysis of scientific literature made it possible to conclude that the key components of the studied readiness are: students' motivation to innovate professional teaching activities in vocational education institutions using ICT; developed pre-pedagogical and special knowledge regarding the features of integrating ICT into professional activities; skills and experience in implementing ICT to support productive cooperation of applicants during their educational, independent, creative, and research activities in classes; reflection on one's own activities regarding the realization of the potential of ICT in teaching work. It is assumed that the formation of the phenomenon under study will be effective if it provides for: continuous information and methodological support; systematic consultations of HEI teachers on the development of various ICT tools, information systems, and network services by future bachelors in economics; creation of a technically rich subject learning environment; organization of tutoring support in HEI; involvement of students (future economists) in the work of network communities, participation in network projects, and competitions; generalization of advanced pedagogical experience in the use of ICT; creation of a resource support system.

Key words: vocational education, digitalisation, future bachelors in economics, vocational training, information and communication technologies, readiness, students.

УДК 37.018.1:004.9(477)

Віталій Гудима

УДУ ім. М. Драгоманова

ORCID ID 0009-0007-5940-1334

DOI 10.24139/2312-5993/2024.04/548-557

ВІДЕОІГРИ, ЯК ПРАКТИЧНИЙ ЕЛЕМЕНТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ

У статті проаналізовано сучасні наукові дослідження щодо використання відеоігор у педагогічній практиці, зокрема їхній вплив на навчання, розвиток когнітивних та соціальних навичок учнів. Виокремлено основні напрями досліджень: освітні ігри, гейміфікація та навчання на основі гри, а також використання технологій віртуальної реальності. Встановлено тенденції вітчизняних наукових робіт, розглянуто жанрову різноманітність відеоігор та їхню роль у формуванні мотивації та залученості учнів. Окреслено перспективи подальших досліджень щодо ефективності інтеграції відеоігор у навчальний процес та розвитку інноваційних педагогічних практик.

Ключові слова: відеоігри, педагогіка, гейміфікація, навчання.

Постановка проблеми. У сучасних освітніх практиках дедалі більшого значення набувають інноваційні засоби навчання, здатні поєднувати пізнавальний і мотиваційний аспекти. Одним із таких засобів є відеоігри, які з позицій педагогіки постають не лише як форма дозвілля, а й як інструмент формування ключових компетентностей, розвитку критичного мислення та соціальної взаємодії. Для української педагогічної науки питання інтеграції ігрових технологій у навчальний процес є відносно новим, проте воно